

Nr 243

Av herr **Hedlund m. fl.**, om åtgärder till stöd för trafiken på längre avstånd.

(Lika lydande med motion nr 208 i Första kammaren)

Enligt vår mening skall ett decentraliserat samhälle eftersträvas. Regional- och lokaliseringpolitiken skall syfta till att skapa näringsliv och bebyggelse över hela landet. Samhället skall tillhandahålla de förutsättningar som krävs för att näringslivet skall kunna utvecklas och för att de enskilda människorna så långt möjligt skall känna trivsel. Transportpolitiken hör till de medel som därvid måste komma till användning.

Det kan bl. a. ske genom åtgärder som syftar till att transportkostnader till följd av långa avstånd neutraliseras. Norrland och Gotland drabbas främst av sådana kostnader, men problemet återfinns även i andra delar av landet. De transportstödjande insatserna skall naturligtvis inte bara avse transporter från t. ex. Norrland till andra delar av landet, utan de långa transportererna inom Norrland måste också beaktas. Det är inte minst viktigt med hänsyn till hur transportstrukturen utbildats för bl. a. utskeppning av exportvarorna.

De åtgärder som här åsyftas får inte rubba konkurrensläget mellan olika trafikmedel.

För närvarande råder ej oväsentliga skillnader när det gäller priset på motorbränsle. I landsdelar som genom långa avstånd får omfattande och fördyrande transporter är oljepriserna högre än i storstadsområdena. Vi finner det angeläget, att de åtgärder som kan vidtagas i syfte att borttaga den orättvisa som en sådan prissättning innebär kommer till stånd. Med hjälp av beskattningen skulle ett enhetligt oljepris för hela landet kunna åstadkommas.

Det skulle emellertid också kunna tänkas att man med beskattningen som medel införde ett differentierat oljepris. Därvid skulle lägre priser gälla i landsdelar med långa avstånd eller med insulärt läge. De av dessa förhållanden förorsakade högre transportkostnaderna skulle sålunda motverkas om motorbränslet tillhandahölls till lägre kostnad.

Ytterligare åtgärder måste emellertid vidtagas på transportområdet för att större jämlikhet i konkurrenshänseende mellan företag i olika delar av landet skall skapas. Någon form av fraktrabatterning för landsdelar med långa avstånd måste genomföras. Olika möjligheter att utforma en sådan bör undersökas. Ett system med »fraktortstillägg» kan vara en användbar metod. Det skulle innebära ett bidrag

till företagen baserat på redovisade transportkostnader för transporter med olika trafikmedel.

Åtgärder måste också vidtagas beträffande persontrafiken. Ett system med maximering av biljettpriset på tåg, buss och flyg torde därvid vara en användbar metod. Närmare överväganden får utvisa på vilken nivå maximipriset lämpligen bör ligga.

Kostnaderna för fraktrabatten skall givetvis inte åläggas vederbörande trafikföretag utan bör åvila staten. På samma sätt bör de kostnader som ligger över maximeringen beträffande biljettpriserna täckas med statsbidrag.

En utredning bör skyndsamt göras i syfte att utarbeta förslag till utformning av fraktstödjande åtgärder. De lösningar som vi här föreslagit bör därvid närmare övervägas.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning av frågan om fraktstödjande åtgärder enligt i motionen anförda grunder.

Stockholm den 22 januari 1970

Gunnar Hedlund (cp)

Thorbjörn Fälldin (cp)

Johannes Antonsson (cp)

Lars Eliasson (cp)
i Sundborn

Nils G. Hansson (cp)
i Skegrie

Sven Vigelsbo (cp)

S. G. W. Wahlund (cp)

Gunnar Larsson (cp)
i Luttra

John Eriksson (cp)
i Bäckmora